

Gnojenje travnikov.

Kolikor bolj nam ceno žita spodkopujejo pri nas unanji ruski in ameriški pridelki, toliko bolj treba nam je prevdarjati, kaj nam za bližnjo prihodnost obeta boljšega dohodka od naših zemljišč. In zdaj vsaj vse kaže na to, da je živinoreja, katera nam obeta za prihodnje vsaj primeroma dobrega dohodka. Ker je pa pri živinoreji odločilni pogoj pridelek dobre krme v zadostni množini, hočemo danes zopet spregovoriti besedo o travnikih in izrekoma o gnojenju travnikov.

Pri nas je še zmiraj navada, njive redno gnojiti, travnike pa le tedaj, ako nam je moč pri njivah pritr-gati si gnoja. — Prezirati pa tudi ne smemo, da trav-niki, ker so po svoji naravi drugačni kakor njive, tudi potrebujejo drugačnega gnoja. Pri njivah redno pod-oravamo gnoj in ga premešavamo pri oranji s prstjo, tako da žito ali druga rastlina vsejana na njivo, kedar začenja kaliti in raztezavati korenine, s temi zadeva v gnojno prst.

Tudi pri travnikih moramo gledati na to, da gnoj jim namenjen podajamo tak in v takem času, da se zgnoji prst, v katero svoje korenine poganjajo različne trave naših travnikov. Ker travnikov ne orjemo, tedaj mora gnoj za travnike biti droban in izdelan tako, da v deževji in drugi mokroti raztopljen prodere skozi rušino in v prsti, skozi katero poganjajo travine korenine, dobi nove in bogate redilne moči.

Droben in dober gnoj izdelovati, o tem govorili smo uže prav mnogokrat, in bralcem „Novic“ tega ni treba ponavljati; to ponovimo samo z eno besedo „kom-post“ ali mešan gnoj.

S česa se napravlja, pravili smo mnogokrat; da je dobro zmiraj držati vlažnega in v ta namen polivati ga z gnojnico, to je vsem gospodarjem znano.

Kedar pa je mešanec „kompost“ dosti méden in izdelan, spelje se na senošet.

Nastaja tedaj vprašanje: kedaj je najbolj ugoden čas za razpeljavanje in trošenje mešanca?

Vsak gospodar vé, da se ob času mokrote ne more brez velike težave in ne sme brez velike škode voziti po travnikih, še celó kedar ni mokrotno; priporoča se gnoj razvažati na vozeh s koli prav širokih platiš, da se voz ne vdera in rušin ne končuje.

Za trošenje gnoja pa se priporoča redno najbolj je-senski čas, ker jesen nam prinaša navadno največ de-ževja, in ravno dež nam ima pri travnikih nadomesto-vati oranje; dež premoči gnoj, premoči rušino, katero prodere gnojna tekočina in gnoj spravi z vrha rušine h koreninam, kjer ima krepčati in pomnoževati rastno moč pri travah, da nam potem dajejo boljši in bogateji pridelek krme za našo živino. — ip.

Občni zbor kmetijske družbe kranjske

dne 15. novembra 1882.

(Dalje.)

K računskemu sklepu oglasi se tudi g. Lenaršič in toži, da so pri družbenem vrtu stroški za 315 gold. 90 kr. viši od dohodkov, vendar pa vrt v tako slabem stanu, kakor redko kateri. — Gosp. odbornik Brus ugovarja, da vrt potrebuje prav mnogo dela in gno-jenja, izmed pridelkov pa se posebno dreves šolam, pa izjemoma tudi gospodarjem, izrekoma pogorelcem mnogo daje zastonj.

Na to se gg. Lenaršič in Dolenc oglasita s tožbami o slabem stanu vrta in o judovsko-visokih cenah za se-mena, katera se prodajajo gospodarjem.

Gosp. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški ju zavrne rekoč, da ima vsak dan priliko vrt ogledovati, pa iz-reči se mora, da so tožbe o njegovem slabem stanju pretirane; mnogo se dá še zboljšati, toda vsak nepri-stransk človek, kateri je vrt videl pred nekaterimi leti in zdaj, mora pripoznati, da je zeló zboljšán.

Potem se račun za leto 1881., proračun za leto 1883. in stan premoženja odobri.

Zdaj pride do besede gosp. K. Lukman, katerega ste kranjska in koroška kmetijska družba predlagali za uda za svét za državne železnice, za kar ga je potrdil gosp. trgovinski minister. On poroča o dosedanjem de-lovanju v omenjenem svetu, in razvideti je bilo iz ob-širnega in prav mičnega poročila njegovega o tem, da se gospodje prizadevajo, po moči vstreči željam onih, v katerih imenu so v zbor poklicani. Govornik omenja, da se je željam, katere je izjavil gledé reda za vožnjo na cesarjevič Rudolfovi železnici, kakor tudi gledé zni-žanja vožnine pri železničnem svetu v največi meri vstreglo. Pri redu za vožnjo prizadeval si je, da bi vlak, kateri iz Ljubljane odhaja, ob 6. uri 30 minut ne vozil samo do Lesec, ampak do Trbiža in ravno tako nazaj, da bi odhajal namesto iz Lesec — s Trbiža zju-traj tako, da bi vse gorenjsko prebivalstvo priliko imelo, zjutraj odhajati z doma po različnih opravkih in se vračati domú na večer.

Da bi se Gorenjska nepretrgano vezala s Hrvaško, prizadeval si je govornik, da bi se za opoldanje kosilo popotnikom na južni železnici odločila Ljubljana; s tem bi se razloček 36 minut zravnal tako, da bi bilo zju-traj odpotujočim iz Siseka mogoče še tisti dan na večer priti na Gorenjsko.

Govornik na dalje poroča, da se je vožnina za osebe na Rudolfovi železnici uže pred nekaterimi meseci prav izdatno znižala pri vseh razredih in najbolj pri tretjem; razun tega se izdajejo karte za vožnjo sèm ter tje z dalje znižano ceno, in kar je pri vsem še najbolje, vsled znižanja cene so se dohodki železnice izdatno po-vikšali. Tudi se prodaja po 10 in 20 kart skupaj za vožnjo med izbranimi postajami, katere so tudi nekaj ceneje, ki veljajo za celo leto in za vsako osebo.

Kar zadeva prevažanje blaga, vpeljale se bodo iz-datne olajšave in znižanje vožnine. Izredno bode znižanje pri vožnjah na daljavo 300 kilometrov in več. Pa tudi za krajše daljave privolile so se pomenljive po-lajšave in to ravno za blago, čegar prevažanje je za Gorenjsko najbolj pomenljivo, namreč za les in oglje. Prevažanje mleka, masla, surovega masla, sadja, rib, mesa itd., sploh blaga, katero se hitro pokvari in je primeroma male vrednosti, olajšalo se je s tem, da se prevažá z nagličji, pa za vožnino so tarife tovor-niške.

Enako je izdatno polajšano prevažanje živine, pri kateri se v prvi vrsti tudi za to skrbi, da se hitro prepelje na odločeno postajo. — Pri vožnini za cele va-gone veljal je do zdaj pogoj, da je bila dovoljena nižja vožnina samo pri enotnem blagu, na pr. pola voz lesa ali žita itd.; zdaj se bode računala nižja vožnina, ako se napolni vagon le z blagom istega razreda (klase), na pr. z žitom in moko itd.

Govornik potrudil se je tudi pridobiti za Rado-ljico malo postajo, toda do zdaj še ni mogel ničesar doseči zarad velike strmine tamošnjega železnega tira in zarad zeló tesnega prostora krog njega na onem kraji, upa pa vendar za prihodnost boljšega vspeha.

Govornik konečno naprosi kmetovalce, kateri bi po-jasnili želeli ali sploh imeli želje gledé omenjene želez-nice, mu to naznaniti in ga podpirati v njegovem pri-zadevanju.